

HİBRİT
KİTAP

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI AKADEMİ GİRİŞ SINAVI

Yapay Zekâ Destekli

MEB • AGS

KONU ANLATIMLI

TÜRK MİLLÎ EĞİTİM SİSTEMİ

TÜRKİYE YÜZYILI MAARİF MODELİ

MEVZUAT

ANAYASA

1739 SAYILI MİLLÎ EĞİTİM TEMEL KANUNU

222 SAYILI İLKÖĞRETİM VE EĞİTİM KANUNU

7528 SAYILI ÖĞRETMENLİK MESLEĞİ KANUNU

e-Kitaba ve video derslere
erişebilmek için
QR kodu okutunuz.

Fiziksel Kitap

HİBRİT
KİTAP

e-Kitap

Video Ders Hediyesi

ARTIFORCE, TÜBİTAK-TEYDEB Destek Programından yararlanılarak geliştirilmiştir (Proje No: 7230451).
Ürün/hizmet ile ilgili tüm sorumluluk Pegem Akademi Yayıncılık Eğitim Danışmanlık Hizmetleri Tic. AŞ'ye aittir.

PEGEM AKADEMİ

Komisyon

MEB-AGS TÜRK MİLLÎ EĞİTİM SİSTEMİNİN YAPISI VE MEVZUAT

ISBN 978-625-6140-72-1

Kitapta yer alan bölümlerin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

© Pegem Akademi

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. A.Ş.'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz ve dağıtılamaz. Bu kitap, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayineimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almasını diliyoruz.

I. Baskı: 2024, Ankara

Proje-Yayın: Pegem
Dizgi-Grafik Tasarım: Gülnur Öcalan
Kapak Tasarımı: Pegem

İletişim

Pegem Akademi: Shira Ticaret Merkezi, Macun Mahallesi 204 Cad.
No: 141/33, Yenimahalle/Ankara
Yayınevi: 0312 430 67 50
Dağıtım: 0312 434 54 24
Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60
İnternet: www.pegem.net
E-ileti: pegem@pegem.net
WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

Baskı: Başak Matbaacılık AŞ
Çınar Mah. Çankırı Bulvarı No:108 Akyurt/ANKARA

Yayıncı Sertifika No: 51818
Matbaa Sertifika No: 51529

Değerli Okuyucularımız,

MEB-AGS Türk Millî Eğitim Sistemi - Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli ve Mevzuat kapsamındaki konulara çalışmak ve soruları çözmek için gerekli bilgi, beceri ve teknikleri edinme ve geliştirme sürecinde siz değerli okuyucularımıza kılavuz olarak hazırlanmıştır.

Kitabın hazırlanış sürecinde, sınav kapsamındaki temel alanlarda kapsamlı alanyazın taraması yapılmış, bu kitabın gerek MEB-AGS gerekse gelecekteki meslek hayatınızda ihtiyacınızı maksimum derecede karşılayacak bir başucu kitabı niteliğinde olması hedeflenmiştir.

Detaylı, güncel ve anlaşılır bir dilde yazılan konu anlatımları, her ünite içeriği ÖSYM formatına uygun, çözümlü test sorularıyla pekiştirilmiştir. Ayrıca konu anlatımlarında verilen bilgi ve çözüm tekniklerine ek olarak uyarı kutucuklarıyla önemli konulara dikkat çekilmiştir.

Yoğun bir araştırma ve çalışma sürecinde hazırlanmış olan bu kitapla ilgili görüş ve önerilerinizi pegem@pegem.net adresine e-posta yoluyla ya da **0538 594 92 40** numaralı telefona WhatsApp üzerinden iletmeniz yeterli olacaktır.

Geleceğimizi güvenle emanet ettiğimiz siz değerli öğretmenlerimizin hizmet öncesi ve hizmet içi eğitimlerine katkıda bulunabilmek ümidiyle...

Pegem Akademi

TÜM KİTAPLAR YANINDA; CEPTE, TABLETTE VE MASANDA Hibrit kitaplarda kullanıcılar;

- 1 Kitabın dijital formatına erişim sağlayabilir.
- 2 Kitabın bölümleri altında video derslere erişim sağlayabilir.
- 3 Konu sonu testlerini çözebilir.

Detaylı anlatım için QR kodu okutunuz.

Pegem Kampüs web sitesi üzerinden aktivasyon kodunuzu aktif edebilmek ve içeriklere erişebilmek için aşağıdaki adımları takip ediniz:

1. Adım
Üyelik
Mevcut tarayıcınızın adres çubuğuna arti.pegemkampus.com yazarak web sitemiz üzerinden üyeliğinizi gerçekleştirebilirsiniz.

2. Adım
Aktivasyon
Üyelik bilgileriniz ile giriş yaptıktan sonra sol menüde yer alan "Aktivasyonlarım" sekmesine girerek kodunuzu aktif edebilirsiniz.

3. Adım
Ürünlerim
Aktivasyon işleminizi tamamladıktan sonra menüde aktif hâle gelen "Ölçme İstasyonu" sekmesine tıklayarak içeriklere ulaşabilirsiniz.

Aktivasyon kodu kitabınızın ilk sayfasında yer almaktadır.
Aktivasyon kodu ile aktif ettiğiniz hibrit kitaba erişim 31.08.2025 tarihine kadar geçerlidir.

Video dersler 02.01.2025 tarihinde yayında olacaktır.

Pegem Kampüs İletişim Hattı
0312 418 51 55

I. BÖLÜM – TÜRK MİLLÎ EĞİTİM SİSTEMİNİN YAPISI

Türk Millî Eğitim Sisteminin Yapısı.....	1
Türkiye’de Eğitimle İlgili Yasal Belirleyiciler	1
Türk Millî Eğitiminin Amaçları	2
Türk Millî Eğitiminin Temel İlkeleri	2
Türk Eğitim Sisteminin Yapısı	4
Eğitimde Reform ve Yenilik Girişimleri	16

TÜRKİYE YÜZYILI MAARİF MODELİ

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli ile Geliştirilen 2024 Eğitim Programının Genel Özellikleri.....	24
Bütüncül Eğitim	25
Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli’nin Program Bileşenleri- nin Kavramsallaştırma ve Sınıflama Örgüsü	26
Modelde Öğrenme ve Öğretme Yaşantıları	27
Üst Düzey Düşünme Becerileri	30
Öğrenme Çıktıları	40
Sosyal – Duygusal Öğrenme Becerileri	42
Erdem – Değer – Eylem Çerçevesi	45
Sistem Düşüncesi ve Okuryazarlık Becerileri	50
Bağlam Temelli Öğrenme	56
Proje Temelli Öğrenme	57
Sorgulamaya Dayalı Öğrenme	57
İş Birlikli Öğrenme	57
Okul Temelli Planlama	63
Çözümlü Test	66

2. BÖLÜM – MEVZUAT

1982 Anayasası Temel Hükümler	79
Çözümlü Test	83
Temel Hak ve Ödevler	91
Çözümlü Test	98
Yasama	112
Çözümlü Test	122
Yürütme	135
Çözümlü Test	139
Yargı	155
Çözümlü Test	162

TEMEL EĞİTİM KANUNLARI

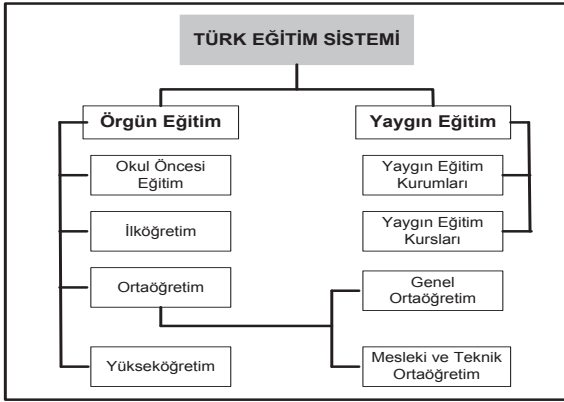
1739 Sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu	175
Çözümlü Test	186
222 Sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu	195
Çözümlü Test	204
7528 Sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu	214
Çözümlü Test	229
Kaynakça	252

Türkiye’de Eğitimle İlgili Yasal Belirleyiciler

Türk eğitim sisteminin oluşturulmasında ulusal düzeyde başlıca belirleyiciler; ilgili yasalar, kalkınma planları, Millî Eğitim Şuraları ve hükümet programlarıdır.

Türk Eğitim sistemiyle ilgili başlıca yasalar arasında şunlar yer alır:

- ⇒ 430 sayılı *Tevhid-i Tedrisat Kanunu* (1924),
- ⇒ 789 sayılı *Maarif Teşkilatına Dair Kanun* (1926),
- ⇒ 222 sayılı *İlköğretim ve Eğitim Kanunu* (1961),
- ⇒ 1739 sayılı *Millî Eğitim Temel Kanunu* (1973),
- ⇒ 3308 sayılı *Mesleki Eğitim Kanunu* (1986),
- ⇒ 2547 sayılı *Yükseköğretim Kanunu* (1981).

Anayasalarda Eğitim

T.C. Anayasası’na (1982) göre eğitim; adalet, güvenlik ve sağlık gibi devletin temel işlevlerinden birisi olup devletin denetimi ve gözetimi altında yapılmaktadır. MEB merkez teşkilâtı, taşra ve yurt dışı teşkilâtları, eğitim hizmetlerinin sunumunda önemli görevler üstlenmektedir.

Anayasa, devletin kuruluşu ile vatandaşların temel hak ve özgürlüklerini düzenleyen temel yasadır. Türkiye’nin geçmişinde bugünkü anlamda ilk anayasa *Kanun-i Esasi*’dir (1876). Bu yasa, daha sonra yürürlükten kaldırılarak 1909’da bazı değişikliklerle yeniden yürürlüğe girmiştir. Bundan sonra da 1921’de ve 1924’te yasada bazı değişiklikler yapılmıştır.

Bu yasalarda ilköğretimin zorunluluğu ilkesi yer almaktadır.

1961 yılında hazırlanan Anayasada, ilk, orta ve yükseköğretimle ilgili bazı maddeler vardır. Türkiye’de, 1960’dan sonra planlı kalkınma dönemine girilmiştir.

1961 Anayasası’na göre planlama, devletin bir görevi olarak tanımlanmıştır,

T.C. Anayasası’nda (1982) eğitimle ilgili hususlar daha ayrıntılı olarak yer almıştır.

Kitabımız içerisinde mevzuat kısmı 2. bölüm içinde ayrıntılı olarak yer almaktadır. Bu bölümde Türk Millî Eğitim Sistemi’nin genel yapısına yer verilmiştir. Mevzuat ile ilgili bilgiler için 2. bölüme bakınız...

T.C. Anayasası’na Göre Eğitim

Anayasa’da eğitimle ilgili hususlar, genel olarak “Eğitim ve Öğrenim Hakkı ve Ödevi” başlığı altında 42. maddede yer almakla birlikte, anayasanın diğer maddelerinde açıklanan bazı konular da eğitimle ilgilidir. Bu maddeler şunlardır:

- ⇒ *Din ve Ahlak Eğitimi* (madde 24),
- ⇒ *Düşünce ve Kanaatleri Açıklama ve Yayma Hürriyeti* (madde 26),
- ⇒ *Bilim ve Sanat Hürriyeti* (madde 27),
- ⇒ *Ananın ve Çocuğun Korunması ve Aile Planlaması Öğretimi* (madde 41),
- ⇒ *Gençliğin Korunması* (madde 58),
- ⇒ *Yabancı Ülkelerde Çalışan Vatandaşların Çocuklarının Eğitimi* (madde 62).
- ⇒ Anayasanın 24. ve 42. maddelerinde eğitimle ilgili yer alan hükümler yer almaktadır:
- ⇒ Herkes, vicdan, dini inanç ve kanaat hürriyetine sahiptir. 14. madde hükümlerine aykırı olmamak şartıyla ibadet, dini ayin ve törenler serbesttir. Kimse, ibadete, dini ayin ve törenlere katılmaya, dini inanç ve kanaatlerini açıklamaya zorlanamaz; dini inanç ve kanaatlerinden dolayı kınanamaz ve suçlanamaz. Din ve ahlak eğitim ve öğretimi, devletin gözetim ve denetimi altında yapılır. Din kültürü ve ahlak öğretimi, ilköğretim ve ortaöğretim kurumlarında okutulan zorunlu dersler arasında yer alır. Bunun dışındaki din eğitim ve öğretimi, ancak kişilerin kendi isteğine, küçüklerin de kanuni temsilcisinin talebini bağlıdır (madde 24).
- ⇒ Kimse eğitim-öğrenim hakkından yoksun bırakılmaz. Öğrenim hakkının kapsamı kanunla tespit edilir ve düzenlenir.
- ⇒ Eğitim ve öğretim, Atatürk ilkeleri ve inkılapları doğrultusunda, çağdaş bilim ve eğitim esaslarına göre, devletin gözetim ve denetimi altında yapılır. Bu esaslara aykırı eğitim ve öğretim yerleri açılmaz.
- ⇒ Eğitim ve öğretim hürriyeti, anayasaya sadakat borcunu ortadan kaldırmaz.
- ⇒ İlköğretim, kız ve erkek bütün vatandaşlar için zorunludur ve devlet okullarında parasızdır. Özel ilk ve orta dereceli okulların bağlı olduğu esaslar, devlet okulları ile erişilmek istenen seviyeye uygun olarak kanunla düzenlenir.

- ⇒ Devlet, maddi imkânlardan yoksun başarılı öğrencilerin öğrenimlerini sürdürebilmeleri amacı ile burslar ve başka yollarla gerekli yardımı yapar. Durumları sebebiyle özel eğitime ihtiyacı olanları topluma yararlı kılabacak tedbirleri alır.
- ⇒ Eğitim ve öğretim kurumlarında sadece eğitim, öğretim, araştırma ve inceleme ile ilgili faaliyetler yürütülür. Bu faaliyetler her ne suretle olursa olsun engellenemez.
- ⇒ Türkçeden başka hiçbir dil, eğitim ve öğretim kurumlarında Türk vatandaşlarına ana dilleri olarak okutulamaz ve öğretilmez. Eğitim ve öğretim kurumlarında okutulacak yabancı diller ile yabancı dille eğitim ve öğretim yapan okulların tabi olacağı esaslar kanunla düzenlenir. Milletlerarası anlaşma hükümleri saklıdır (madde 42).

Millî Eğitim Temel Kanunu

Anayasanın dışında Türk eğitim sisteminin diğer önemli belirleyicileri, doğrudan eğitimle ilgili kanunlardır. Bunlardan biri, *Tevhid-i Tedrisat* (Öğretimin Birleştirilmesi) Kanunu (1924) olup bu kanun, altı maddeden oluşur. Bu kanunla bir taraftan Maarif Vekâleti'ne, diğer taraftan Şerhiyye ve Evkaf Vekâleti'ne ya da özel vakıflara bağlı olarak faaliyet gösteren eğitim-öğretim kurumlarının tamamı, Maarif Vekâleti'ne bağlanır.

Eğitim sistemini düzenleyen diğer bir kanun ise *Millî Eğitim Temel Kanunu* (1973) olup söz konusu kanun; mevcut Türkiye Millî Eğitim Sisteminin düzenlenmesinde esas olan amaçlar, ilkeler, eğitim sisteminin genel yapısı, öğretmenlik mesleği, okul bina ve tesisleri, eğitim araç ve gereçleri, Devletin eğitim ve öğretim alanındaki görev ve sorumluluğu ile ilgili temel hükümleri kapsar. Aşağıda bu kanunda Millî Eğitimle ilgili yer alan temel amaçlar ile temel ilkeler verilmiştir.

Türk Millî Eğitiminin Amaçları

Genel Amaçlar: Türk Millî Eğitiminin genel amacı, Türk milletinin bütün fertlerini;

- ⇒ Atatürk inkılâp ve ilkelerine ve Anayasada ifadesini bulunan Atatürk milliyetçiliğine bağlı, Türk Milletinin millî, ahlaki, insani, manevi ve kültürel değerlerini benimseyen, koruyan ve geliştiren; ailesini, vatanını, milletini seven ve daima yüceltmeye çalışan; insan haklarına ve Anayasanın başlangıcındaki temel ilkelere dayanan demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyeti'ne karşı görev ve sorumluluklarını bilen ve bunları davranış hâline getirmiş yurttaşlar olarak yetiştirmek;

- ⇒ Beden, zihin, ahlak, ruh ve duygu bakımlarından dengeli ve sağlıklı şekilde gelişmiş bir kişiliğe ve karaktere, hür ve bilimsel düşünme gücüne, geniş bir dünya görüşüne sahip, insan haklarına saygılı, kişilik ve teşebbüse değer veren, topluma karşı sorumluluk duyan; yapıcı, yaratıcı ve verimli kişiler olarak yetiştirmek;
- ⇒ İlgî, istidat ve kabiliyetlerini geliştirerek gerekli bilgi, beceri, davranışlar ve birlikte iş görme alışkanlığı kazandırmak suretiyle hayata hazırlamak ve onların, kendilerini mutlu kılabacak ve toplumun mutluluğuna katkıda bulunacak bir meslek sahibi olmalarını sağlamak;
- ⇒ Böylece bir yandan Türk vatandaşlarının ve Türk toplumunun refah ve mutluluğunu artırmak; öte yandan millî birlik ve bütünlük içinde iktisadi, sosyal ve kültürel kalkınmayı desteklemek ve hızlandırmak ve nihayet Türk Milletini çağdaş uygarlığın yapıcı, yaratıcı, seçkin bir ortağı yapmaktır (madde 2).

Özel Amaçlar: Türk Millî Eğitim ve öğretim sistemi, yukarıdaki genel amaçları gerçekleştirecek şekilde düzenlenir; çeşitli derece ve türdeki eğitim kurumlarının özel amaçları, genel amaçlara ve aşağıda sıralanan temel ilkeler uygun olarak tespit edilir. Okul kademelerinin amaçları, okulların amaçları, derslerin amaçları Millî Eğitimin temel amaçları ışığında hazırlanmakta, ilgili öğretim kademesiyle ilgili program ve yönetmeliklerde yer almaktadır.

Türk Millî Eğitiminin Temel İlkeleri

- Genellik ve Eşitlik:** Eğitim kurumları dil, ırk, cinsiyet ve din ayırımı gözetilmeksizin herkese açıktır.
- Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları:** Millî Eğitim hizmeti, Türk vatandaşlarının istek ve kabiliyetleri ile Türk toplumunun ihtiyaçlarına göre düzenlenir.
- Yöneltilme:** Fertler, eğitimleri süresince, ilgi, istidat ve kabiliyetleri ölçüsünde ve doğrultusunda çeşitli programlara veya okullara yöneltilerek yerleştirilirler.
- Eğitim Hakkı:** İlköğretim görmek her Türk vatandaşının hakkıdır.
- Fırsat ve İmkân Eşitliği:** Eğitimde kadın, erkek herkese fırsat ve imkan eşitliği sağlanır.
- Süreklilik:** Fertlerin genel ve mesleki eğitimlerinin hayat boyunca devam etmesi esastır.

7. **Atatürk İnkılâp ve İlkeleri ve Atatürk Milliyetçiliği:** Eğitim sistemimizin her derece ve türü ile ilgili ders programlarının hazırlanıp uygulanmasında ve her türlü eğitim faaliyetlerinde Atatürk inkılâp ve ilkeleri ve Anayasada ifadesini bulmuş olan Atatürk milliyetçiliği temel olarak alınır. Millî ahlak ve millî kültürün bozulup yozlaşmadan kendimize has şekli ve evrensel kültür içinde korunup geliştirilmesine ve öğretilmesine önem verilir.
8. **Demokrasi Eğitimi:** Güçlü ve istikrarlı, hür ve demokratik bir toplum düzeninin gerçekleşmesi ve devamı için yurttaşların sahip olmaları gereken demokrasi bilincinin, yurt yönetimine ait bilgi, anlayış ve davranışlarla sorumluluk duygusunun ve manevi değerlere saygının, her türlü eğitim çalışmalarında öğrencilere kazandırılıp geliştirilmesine çalışılır; ancak, eğitim kurumlarında Anayasada ifadesini bulan Atatürk milliyetçiliğine aykırı siyasi ve ideolojik telkinler yapılmasına ve bu nitelikteki günlük siyasi olay ve tartışmalara karışılmasına hiçbir şekilde meydan verilmez.
9. **Laiklik:** Din kültürü ve ahlak öğretimi ilkököl ve ortaokullar ile lise ve dengi okullarda okutulan zorunlu dersler arasında yer alır.
10. **Bilimsellik:** Her derece ve türdeki ders programları ve eğitim metotlarıyla ders araç ve gereçleri, bilimsel ve teknolojik esaslara ve yeniliklere, çevre ve ülke ihtiyaçlarına göre sürekli olarak geliştirilir.
11. **Planlılık:** Millî Eğitimin gelişmesi, iktisadi, sosyal ve kültürel kalkınma hedeflerine uygun olarak eğitim-insan gücü-istihdam ilişkileri dikkate alınmak suretiyle, sanayileşme ve tarımda modernleşmede gerekli teknolojik gelişmeyi sağlayacak mesleki ve teknik eğitime ağırlık verecek biçimde planlanır ve gerçekleştirilir.
12. **Karma Eğitim:** Okullarda kız ve erkek karma eğitim yapılması esastır. Ancak eğitimin türüne, imkân ve zorluklara göre bazı okullar yalnızca kız veya yalnızca erkek öğrencilere ayrılabilir.
13. **Eğitim Kampüsleri ve Okul ile Ailenin İş Birliği:** Aynı alan içinde birden fazla örgün ve/veya yaygın eğitim kurumunun bir arada bulunması hâlinde eğitim kampüsü kurulabilir ve bunların ortak ihtiyaçlarını karşılamak üzere eğitim kampüsü yönetimi oluşturulabilir.
14. **Her Yerde Eğitim:** Millî Eğitimin amaçları yalnız resmi ve özel eğitim kurumlarında değil, aynı zamanda evde, çevrede, işyerlerinde, her yerde ve her fırsatta gerçekleştirilmeye çalışılır.

Okul Öncesi Eğitim

Okul öncesi eğitim kurumu, okul öncesi eğitim çağı çocuklarına eğitim veren anaokulu, ana sınıfı ile uygulama sınıfını ifade eder. Okul Öncesi Eğitim Kurumları Yönetmeliğine göre, okul öncesi eğitim kurumları **anaokulu**, **ana sınıfı** ve **uygulama sınıfı** olarak gruplandırılmaktadır. **Anaokulu:** 36-66 aylık çocukların eğitimi amacıyla açılan okulu, **Ana sınıfı:** 48-66 aylık çocukların eğitimi amacıyla örgün ve yaygın eğitim kurumları bünyesinde açılan sınıfı, **Uygulama sınıfı:** Mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarında çocuk gelişimi ve eğitimi alanında 36-66 aylık çocukların eğitiminin yapıldığı uygulama birimini ifade eder (Okul Öncesi Eğitim ve İlköğretim Kurumları Yönetmeliği, Madde 4) .

Anaokulu ve uygulama sınıflarına, kayıtların yapıldığı yılın eylül ayı sonu itibarıyla 36 ayını tamamlayan ve 66 ayını doldurmamış çocukların kaydı yapılır. Ana sınıflarına, kayıtların yapıldığı yılın eylül ayı sonu itibarıyla 48 ayını dolduran ve 66 ayını doldurmamış çocuklar kaydedilir.

Kuruluş: Okul öncesi eğitim kurumları, bağımsız anaokulları olarak kurulabileceği gibi, gerekli görülen yerlerde ilköğretim okuluna bağlı anasınıfları hâlinde veya ilgili diğer öğretim kurumlarına bağlı uygulama sınıfları olarak da açılabilir (1739 S.K., 1973; Md.21) .

Amaç ve Görevler: Okul öncesi eğitiminin amaç ve görevleri, Millî Eğitimin genel amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak,

Çocukların beden, zihin ve duygu gelişmesini ve iyi alışkanlıklar kazanmasını sağlamak,

Onları ilköğretime hazırlamak,

Şartları elverişsiz çevrelerden ve ailelerden gelen çocuklar için ortak bir yetişme ortamı yaratmak,

Çocukların Türkçeyi doğru ve güzel konuşmalarını sağlamaktır.

İlköğretim

Mecburi ilköğretim çağı 6-13 yaş grubundaki çocukları kapsar. Bu çağ çocuğun 5 yaşını bitirdiği yılın eylül ayı sonunda başlar, 13 yaşını bitirip 14 yaşına girdiği yılın öğretim yılı sonunda biter (1739 S.K., 1973; Md.22).

Kuruluş: İlköğretim kurumlarının ilkokul ve ortaokul olarak bağımsız okullar hâlinde kurulması esastır. Ancak imkân ve şartlara göre ortaokullar, ilkokullarla veya liselerle birlikte de kurulabilir (Md. 24).

Amaç ve görevler

İlköğretimin amaç ve görevleri, Millî Eğitimin genel amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak (1739 S.K., 1973; Md.23);

Her Türk çocuğuna iyi bir vatandaş olmak için gerekli temel bilgi, beceri, davranış ve alışkanlıkları kazandırmak; onu millî ahlak anlayışına uygun olarak yetiştirmek;

Her Türk çocuğunu ilgi, istidat ve kabiliyetleri yönünden yetiştirerek hayata ve üst öğrenime hazırlamaktır.

İlköğretimin son ders yılının ikinci yarısında öğrencilere, ortaöğretimde devam edilebilecek okul ve programların hangi mesleklerin yolunu açabileceği ve bu mesleklerin kendilerine sağlayacağı yaşam standardı konusunda tanıtıcı bilgiler vermek üzere rehberlik servislerince gerekli çalışmalar yapılır.

Ortaöğretim

Ortaöğretim; ilköğretime dayalı dört yıllık zorunlu örgün veya yaygın öğrenim veren genel, mesleki ve teknik öğretim kurumları ile mesleki eğitim merkezlerinin tümünü kapsar. Bu okul ve kurumları bitirenlere, bitirdikleri programın özelliğine göre diploma verilir. Ancak mesleki eğitim merkezi öğrencilerinin diploma alabilmeleri için Millî Eğitim Bakanlığınca belirlenen fark derslerini tamamlaması zorunludur (1739 S.K., 1973; Md.26).

Kuruluş: Ortaöğretim, çeşitli programlar uygulayan liseler ile mesleki eğitim merkezlerinden meydana gelir. Nüfusu az ve dağınık olan ve Millî Eğitim Bakanlığınca gerekli görülen yerlerde, ortaöğretimin, genel, mesleki ve teknik öğretim programlarını bir yönetim altında uygulayan çok programlı liseler kurulabilir. Ortaöğretim kurumlarının öğrenim süresi, uygulanan programın özelliğine göre, Millî Eğitim Bakanlığınca tespit edilir (1739 S.K., 1973; Md.29).

Amaç ve görevler: Ortaöğretimin amaç ve görevleri, Millî Eğitimin genel amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak (1739 S.K., 1973; Md.29);

Bütün öğrencilere ortaöğretim seviyesinde asgari ortak bir genel kültür vermek suretiyle onlara kişi ve toplum sorunlarını tanımak, çözüm yolları aramak ve yurdun iktisadi sosyal ve kültürel kalkınmasına katkıda bulunmak bilincini ve gücünü kazandırmak,

Öğrencileri, çeşitli program ve okullarla ilgi, istidat ve kabiliyetleri ölçüsünde ve doğrultusunda yükseköğretime veya hem mesleğe hem de yükseköğretime veya hayata ve iş alanlarına hazırlamaktır.

Bu görevler yerine getirilirken öğrencilerin istekleri ve kabiliyetleri ile toplum ihtiyaçları arasında denge sağlanır.

Yükseköğretimle İlgili Yasalar ve Yönetmelikler

Anayasa ve Millî Eğitim Temel Kanunu ışığında Türkiye’de yükseköğretime düzenleyen çeşitli yasa ve yönetmelikler vardır. Türkiye’de yükseköğretimle ilgili yürürlükteki temel yasalardan biri, 2547 sayılı *Yükseköğretim Kanunu (1981)* olup bu kanun, *amaçlar, kapsam, tanımlar, genel hükümler, üst kuruluşlar, yükseköğretim kurumları, öğretim elemanları, çalışma ve denetim, öğretim ve öğrenciler, memurlar ve diğer görevliler, disiplin ve ceza işleri, mali hükümler ve çeşitli hükümler* başlıklı bölümlerden oluşur.

Yükseköğretim Kanunu

Bu kanunun amacı; yükseköğretimle ilgili amaç ve ilkeleleri belirlemek ve bütün yükseköğretim kurumlarının ve üst kuruluşlarının teşkilatlanma, işleyiş, görev, yetki ve sorumlulukları ile eğitim-öğretim, araştırma, yayım, öğretim elemanları, öğrenciler ve diğer personelle ilgili esasları düzenlemektir.

Türk Eğitim Sisteminin Yapısı

İlk düzenlemeler, Osmanlı Devleti döneminde yapılmıştır. Cumhuriyetten sonra Bakanlığın adında zaman içinde aşağıdaki gibi bazı değişimler olmuştur: *Maarif Vekaleti (1923-1935), Kültür Bakanlığı (1935-1941), Maarif Vekilliği (1941-1946), Millî Eğitim Bakanlığı (1946-1950), Maarif Vekaleti (1950-1960), Millî Eğitim Bakanlığı (1960-1983), Millî Eğitim, Gençlik ve Spor Bakanlığı (1983-1989), Millî Eğitim Bakanlığı (1989-)*

Cumhuriyetten sonra eğitim sisteminde 789 sayılı *Maarif Teşkilatına Dair Kanun (1926)* ile bir düzenleme yapılmıştır. Bu yasayla MEB taşra teşkilatı kurulmuş, Bakanlık yapısı içinde başta *Talim ve Terbiye Dairesi (Kurulu)* olmak üzere bazı birimler eklenmiştir. Daha sonra 2287 sayılı *Maarif Vekâleti Merkez Teşkilatı ve Vazifeleri Kanun (1933)* ile bakanlık merkez teşkilatında yeni bir düzenleme yapılmış, bazı birimler eklenmiştir. Bunlardan sonra da zaman içinde eğitim sisteminin yapısında bazı değişiklikler olmuş; 3797 sayılı *Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun'a (1992)* göre yeniden düzenleme yapılmıştır. MEB'in en son yapısı, 1 Numaralı *Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'ne (2018)* göre oluşturulmuştur.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞININ GÖREVLERİ

Türk eğitim sistemi, kamu yönetiminde benimsenen modele göre, genel olarak merkeziyetçi olarak örgütlenmiş ve merkeziyetçi bir biçimde yönetilir. OECD ülkelerinde yapılan bir araştırmada Türk Millî Eğitim Sistemi, söz konusu ülkeler içinde en merkeziyetçi olarak örgütlenmiş eğitim sistemlerinin başında gelmektedir. Türkiye'de diğer bazı bakanlıklara bağlı olanlar dışında bütün eğitim-öğretim kurumları MEB'e bağlıdır. Yükseköğretim kurumları ise özel yasalara tabidir. MEB'in görevleri, yukarıda adı geçen *Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi* ile (2018) belirlenmiştir.

MEB'in temel görevi, Bakanlığa bağlı her kademe ve türdeki eğitim-öğretim kurumlarının çalışanlarına ve öğrencilerine ilişkin hizmetleri planlamak, uygulamak, denetlemek ve değerlendirmektir. Buna göre Millî Eğitim Bakanlığının görevleri şunlardır:

- ⇒ Okul öncesi, ilk ve orta öğretim çağındaki öğrencileri bedeni, zihni, ahlaki, manevi, sosyal ve kültürel nitelikler yönünden geliştiren ve insan haklarına dayalı toplum yapısının ve küresel düzeyde rekabet gücüne sahip ekonomik sistemin gerektirdiği bilgi ve becerilerle donatarak geleceğe hazırlayan eğitim ve öğretim programlarını tasarlamak, uygulamak, güncellemek; öğretmen ve öğrencilerin eğitim ve öğretim hizmetlerini bu çerçevede yürütmek ve denetlemek,
- ⇒ Eğitim ve öğretimin her kademesi için ulusal politika ve stratejilerin belirlenmesi amacıyla gerekli çalışmaları yapmak, uygulamak, uygulanmasını izlemek ve denetlemek, ortaya çıkan yeni hizmet modellerine göre güncelleyerek geliştirmek,

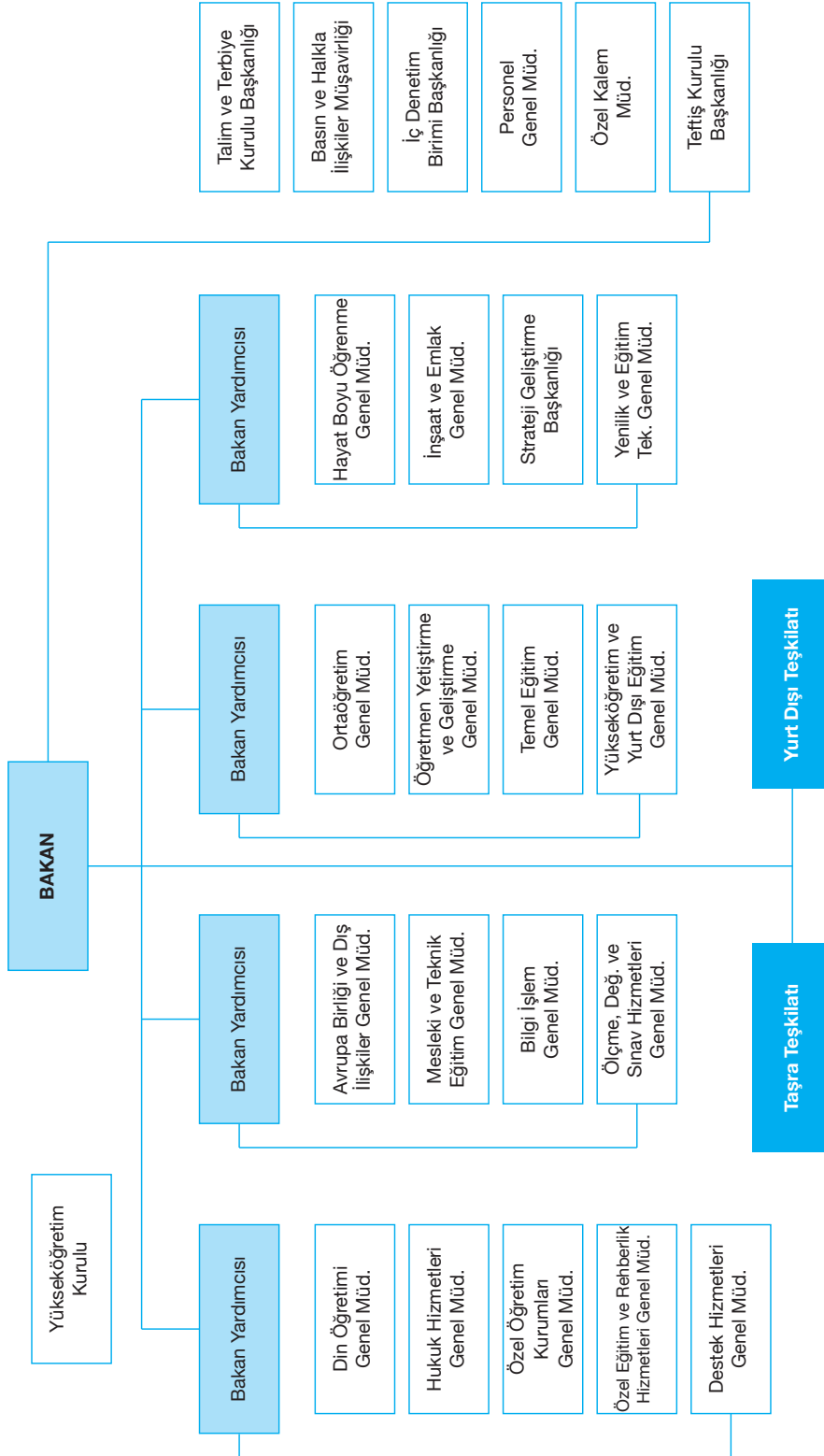
- ⇒ Eğitim sistemini yeniliklere açık, dinamik, ekonomik ve toplumsal gelişimin gerekleriyle uyumlu biçimde güncel teknik ve modeller ışığında tasarlamak ve geliştirmek,
- ⇒ Eğitime erişimi kolaylaştıran, her vatandaşın eğitim fırsat ve imkânlarından eşit derecede yararlanabilmesini teminat altına alan politika ve stratejilerin geliştirilmesi amacıyla çalışmalar yapmak, belirlenen politikaları uygulamak, uygulanmasını izlemek ve koordine etmek,
- ⇒ Kız öğrencilerin, engellilerin ve toplumun özel ilgi bekleyen diğer kesimlerinin eğitime katılımını yaygınlaştıracak politika ve stratejilerin geliştirilmesi amacıyla gerekli çalışmaları yapmak, belirlenen politikaları uygulamak ve uygulanmasını koordine etmek,
- ⇒ Özel yetenek sahibi kişilerin bu niteliklerini koruyucu ve geliştirici özel eğitim ve öğretim programlarını tasarlamak, uygulamak ve uygulanmasını koordine etmek,
- ⇒ Yükseköğretim kurumları dışındaki eğitim ve öğretim kurumlarını açmak, açılmasına izin vermek ve denetlemek,
- ⇒ Yurt dışında çalışan veya ikamet eden Türk vatandaşlarının eğitim ve öğretim alanındaki ihtiyaç ve sorunlarına yönelik çalışmaları ilgili kurum ve kuruluşlarla iş birliği içinde yürütmek,
- ⇒ Yükseköğretim dışında kalan ve diğer kurum ve kuruluşlarca açılan örgün ve yaygın eğitim ve öğretim kurumlarının denklik derecelerini belirlemek, program ve düzenlemelerini hazırlamak,
- ⇒ Yükseköğretimin Millî Eğitim politikası bütünlüğü içinde yürütülmesini sağlamak için, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu (1981) ile Bakanlığa verilmiş olan görev ve sorumlulukları yerine getirmek,
- ⇒ Kanunlarla ve Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle verilen diğer görevleri yapmak,

NOT

MEB'in mevcut örgüt ve yönetim yapısı, yukarıda adı geçen *Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi* ile (2018) tanımlanmıştır. Buna göre MEB, merkez, taşra ve yurt dışı teşkilatının her kademesindeki yöneticiler, üst kademe yöneticilerine karşı görevlerini mevzuata, plan, program ve emirlere uygun olarak düzenlemek ve yürütmekten sorumludur.

MILLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI MERKEZ TEŞKİLATI

2025

HİBRİT
KİTAP

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI AKADEMİ GİRİŞ SINAVI

MEB-AGS ÖABT

OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENLİĞİ ALAN BİLGİSİ - ALAN EĞİTİMİ

TAMAMI ÇÖZÜMLÜ SORU BANKASI

e-Soru bankasına
erişebilmek için
QR kodu okutunuz.

Fiziksel Kitap

HİBRİT
KİTAP

e-Soru Bankası

ARTIFORCE, TÜBİTAK-TEYDEB Destek Programından yararlanılarak geliştirilmiştir (Proje No: 7230451).
Ürün/hizmet ile ilgili tüm sorumluluk Pegem Akademi Yayıncılık Eğitim Danışmanlık Hizmetleri Tic. AŞ'ye aittir.

PEGEM AKADEMİ

Komisyon

**MEB-AGS ÖABT OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENLİĞİ
TAMAMI ÇÖZÜMLÜ SORU BANKASI**

ISBN 978-625-6287-28-0

Kitapta yer alan bölümlerin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

© Pegem Akademi

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. AŞ'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz ve dağıtılamaz. Bu kitap, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayınevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

I. Baskı: 2024, Ankara

Proje-Yayın Yönetmeni: Pegem
Dizgi-Grafik Tasarım: Arzu Orhan Kaya
Kapak Tasarımı: Pegem

İletişim

Pegem Akademi: Shira Ticaret Merkezi, Macun Mahallesi 204 Cad.
No: 141/33, Yenimahalle/Ankara
Yayınevi: 0312 430 67 50
Dağıtım: 0312 434 54 24
Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60
İnternet: www.pegem.net
E-ileti: pegem@pegem.net
WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

Baskı: Sonçağ Yayıncılık Matbaacılık Reklam San Tic. Ltd. Şti.
İstanbul Cad. İstanbul Çarşısı 48/48 İskitler/Ankara

Yayıncı Sertifika No: 51818
Matbaa Sertifika No: 47865

Değerli Okuyucularımız,

Bu kitap, MEB-AGS ÖABT Okul Öncesi Öğretmenliği Alan Bilgisi Testi kapsamındaki soruları çözmek için gerekli bilgi, beceri ve teknikleri edinmeniz ve soruları kolaylıkla çözebilmeniz amacıyla farklı soru çeşitleri ile kendinizi geliştirmeniz sürecinde siz değerli okuyucularımıza kılavuzluk etmek için hazırlanmıştır.

Kitabın hazırlık aşamasında, sınav kapsamındaki temel alanlarda kapsamlı alanyazın taraması yapılmış, bu kitabın gerek MEB-AGS ÖABT'de gerekse gelecekteki meslek hayatınızda ihtiyacınızı maksimum derecede karşılayacak şekilde ve MEB-AGS ÖABT'de çıkan ve çıkacak sorularla paralel sorular içerecek nitelikte olması hedeflenmiştir.

Kitabımızda detaylı, güncel ve anlaşılır bir dilde yazılan çözümlü anlatımları ve açıklamaları ile bu özgün sorular, MEB-AGS ÖABT'de çıkacak sorularla konu ve tarz itibarıyla birebir örtüşmektedir. Ayrıca kitabımızda, testlerin karışık değil de konu başlıklarıyla ayrı ayrı verilmiş olması, hangi konuda eksikliğiniz olduğunu görmeyi ve konu anlatımlı kitabımıza başvurarak bu eksiklerinizi tamamlamanızı sağlayacak ve size yol gösterecektir.

Yoğun bir araştırma ve çalışma süreci ile hazırlanmış olan bu kitapla ilgili görüşlerinizi ve önerilerinizi pegem@pegem.net adresine ve 0538 594 92 40 numarasına WhatsApp üzerinden gönderebilirsiniz.

Geleceğimizi güvenle emanet ettiğimiz siz değerli öğretmenlerimizin hizmet öncesi ve hizmet içi eğitimlerine katkıda bulunabilmek ümidiyle...

Pegem Akademi

⚠ Kitabın içeriği, MEB'in yapacağı program değişikliği veya buna bağlı olarak ÖSYM'nin sınav içeriğinde yapacağı değişiklik durumunda, kitabın dijital hâlinde (aktivasyon geçerlilik süresince) güncellenerek siz değerli adaylara sunulur.

TÜM KİTAPLAR YANINDA; CEPTE, TABLETTE VE MASANDA Hibrit kitaplarda kullanıcılar;

- 1 Kitapın dijital formatına erişim sağlayabilir.
- 2 Testleri çözebilir.
- 3 Çözümleri görüntüleyebilir.

Detaylı anlatım için QR kodu okutunuz.

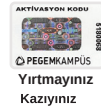
Pegem Kampüs web sitesi üzerinden aktivasyon kodunuzu aktif edebilmek ve içeriklere erişebilmek için aşağıdaki adımları takip ediniz:

Mevcut tarayıcınızın adres çubuğuna arti.pegemkampus.com yazarak web sitemiz üzerinden üyeliğinizi gerçekleştirebilirsiniz.

Üyelik bilgileriniz ile giriş yaptıktan sonra sol menüde yer alan "Aktivasyonlarım" sekmesine girerek kodunuzu aktif edebilirsiniz.

Aktivasyon işleminizi tamamladıktan sonra menüde aktif hâle gelen "Ölçme İstasyonu" sekmesine tıklayarak içeriklere ulaşabilirsiniz.

Aktivasyon kodu kitabınızın ilk sayfasında yer almaktadır.
Aktivasyon kodu ile aktif ettiğiniz hibrit kitaba erişim 31.08.2025 tarihine kadar geçerlidir.

Pegem Kampüs İletişim Hattı
0312 418 51 55

İÇİNDEKİLER

ERKEN ÇOCUKLUK EĞİTİMİNE GİRİŞ	1
ÇOCUK SAĞLIĞI VE İLK YARDIM	22
ERKEN ÇOCUKLUK DÖNEMİNDE GELİŞİM-1.....	39
ERKEN ÇOCUKLUK DÖNEMİNDE GELİŞİM-2.....	59
ERKEN ÇOCUKLUKTA OYUN GELİŞİMİ VE EĞİTİMİ	78
ERKEN ÇOCUKLUK DÖNEMİ ÇOCUK EDEBİYATI.....	96
ÇOCUK RUH SAĞLIĞI.....	113
ERKEN ÇOCUKLUK EĞİTİMİNDE DRAMA	144
ERKEN ÇOCUKLUK EĞİTİMİNDE YAKLAŞIMLAR, PROGRAMLAR VE YÖNTEMLER.....	161
OKULA UYUM VE ERKEN OKURYAZARLIK.....	248
ANNE - BABA EĞİTİMİ.....	260
FEN EĞİTİMİ	284
MATEMATİK EĞİTİMİ.....	301
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ.....	320
MÜZİK EĞİTİMİ.....	344
CEVAP ANAHTARI.....	362

TEST I

1. "İlgi, istidat ve kabiliyetlerini geliştirecek gerekli bilgi, beceri, davranışlar ve birlikte iş görme alışkanlığı kazandırmak suretiyle hayata hazırlamak ve onların, kendilerini mutlu kılacak ve toplumun mutluluğuna katkıda bulunacak bir meslek sahibi olmalarını sağlamak." ifadesi aşağıdakilerden hangisi ile ilişkilidir?

- A) Erken çocukluk eğitiminin genel amaçları
- B) Türk Millî Eğitiminin genel amaçları
- C) Erken çocukluk eğitiminin temel ilkeleri
- D) Erken çocukluk eğitiminin kazanımları
- E) Türk Millî Eğitim sisteminin uzak hedefi

2. Aşağıdakilerden hangisi erken çocukluk dönemi eğitiminin temel ilkelerinden biri değildir?

- A) Çocukların gereksinimlerine ve bireysel farklılıklarına uygunluk
- B) Demokratik eğitim anlayışına uygun eğitim ortamları hazırlamak
- C) Çocuklara öz denetim kazandırmak
- D) Çocukları yetenekleri doğrultusunda bir mesleğe hazırlamak
- E) Eğitim sürecine çocuğun ve ailenin etkin katılımını sağlamak

3. Aşağıdakilerden hangisi Türk Millî Eğitiminin genel amaçlarının belirlendiği yasadır?

- A) Tevhid-i Tedrisat Kanunu
- B) 222 sayılı İlköğretim Yasası
- C) Millî Eğitim Temel Kanunu
- D) 2014 Temel Eğitim Yönetmeliği
- E) 1924 Anayasası

4. Aşağıdakilerden hangisi okul öncesi eğitimin genel amaçlarından biri değildir?

- A) Çocukların beden, zihin ve duygu gelişmesini ve iyi alışkanlıklar kazanmasını sağlamak
- B) Çocukları ilkokula hazırlamak
- C) Şartları elverişsiz çevrelerden ve ailelerden gelen çocuklar için ortak bir yetiştirme ortamı yaratmak
- D) Çalışan ebeveynlerin çocuklarına bakım hizmeti sunmak
- E) Çocukların Türkçeyi doğru ve güzel konuşmalarını sağlamak

5. I. 24 aylık Selim, babasının çalıştığı Adalet Bakanlığının kreşine devam etmektedir.

II. 22 aylık Seçil, özel bir kreşe tam gün devam etmektedir.

III. 54 aylık Ege, bir meslek lisesi bünyesindeki uygulama sınıfına devam etmektedir.

Yukarıdaki örneklerin hangilerinde yer alan eğitim kurumu Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına bağlıdır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

6. Erken çocukluk eğitiminin temel ilkelerinden biri de "Erken çocukluk döneminde verilen eğitim ile çocukların sevgi, saygı, işbirliği, sorumluluk, hoşgörü, yardımlaşma, dayanışma ve paylaşma duygu ve davranışları geliştirilmelidir." olarak belirlenmiştir.

Bu temel ilke aşağıdakilerden hangisi ile daha yakından ilişkilidir?

- A) Demokratik eğitim
- B) Değer eğitimi
- C) Öz disiplin kazandırma
- D) Beceri geliştirme
- E) Bütüncül gelişim

7. Naturalist teoriye göre; eğitim, toplumsal yapaylığı ve taklidi terk ederek, rastgele sert müdahaleler ve kısıtlamalar olmaksızın çocuğa sunulması gerekmektedir. Çocuklara eğitim veren öğretmenlerin çocukların edinebildikleri kadar bilgi edinmelerine fırsat vermeleri gerektiği ve çocuğun toplumun ve ailenin isteklerinin uzağında tutarak kendi doğal öğrenmeleri ile kendilerini yapılandırmalarına uygun ortamın hazırlanmasını savunmuşlardır.

Naturalist teorinin kurucusu ve erken çocukluk eğitimi düşünürü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Owen
B) Froebel
C) Rousseau
D) Dewey
E) Montessori

8. I. Rousseau'nun Naturalist teorisini uygulamak için bir çiftlik satın alarak "Neuhof" adını verdiği bir erken çocukluk eğitim kurumu açmıştır.
II. Çocukların duyularının eğitilmesi ile kendi doğal potansiyellerini gerçekleştireceklerini savunmuştur.
III. Erken çocukluk eğitimi kurumlarının toplumun bir aynası olduğu görüşü ile açtığı erken çocukluk eğitim kurumunda karma yaş uygulamasını gerçekleştirmiştir.

Bu ifadeler erken çocukluk eğitime öncülük eden aşağıdaki isimlerden hangisinin görüşlerini yansıtmaktadır?

- A) Locke
B) Froebel
C) Rousseau
D) Pestalozzi
E) Owen

9. Erken çocuklukta eğitim ortamlarının düzenlenmesinde fiziksel düzenlemeler kadar uygun materyal seçimi de önemlidir.

Buna göre erken çocukluk eğitimi ortam düzenlemelerinde materyal seçiminde öncelikle aşağıdakilerden hangisi dikkate alınmalıdır?

- A) Sağlık ve dayanıklılık
B) Duyuları geliştirici olması
C) Dikkat çekici olması
D) Kazanım ve göstergelere uygun olması
E) Kolay taşınabilir olması

10. Erken çocukluk dönemi eğitiminin amaçlarından biri de "Şartları elverişsiz çevrelerden ve ailelerden gelen çocuklar için ortak bir yetiştirme ortamı yaratmak" olarak belirlenmiştir.

Bu amaç eğitim yaklaşım ve ilkeleri ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi ile daha yakından ilişkilidir?

- A) Kapsayıcı eğitim ve fırsat eşitliği
B) Eğitim hakkı ve karma eğitim
C) İşlevsellik ve esneklik
D) Bütüncül gelişim
E) Demokratik eğitim

11. Erken çocukluk dönemi eğitiminin temel ilkelerinden biri de "Çocukların bağımsız davranışlar geliştirmesi desteklenmeli, yardıma gereksinim duyduklarında yetişkin desteği, rehberliği ve güven verici yakınlığı sağlanmalıdır" şeklindedir.

Yukarıda verilen ilke erken çocukluk dönemi eğitiminde çocuklarda geliştirilmesi gereken özelliklerden hangisi ile daha yakından ilgilidir?

- A) Farklılıklara saygı duyma
B) Özerklik
C) Çevresel duyarlılık
D) Problem çözme
E) Kendi vücudunu kontrol etme

12. Erken çocukluk dönemi eğitim kurumları bina ve çevresinin düzenlenmesinde dikkat edilecek hususlardan bazıları da şöyledir: "Binalarda balkon bulunmamalıdır. Pencere çocukların göz hizasında olmalıdır. Zemin kolay temizlenebilir, kaygan olmayan ve toz tutmayan özellikte olmalıdır."

Yukarıda verilen eğitim ortamı düzenleme çalışmaları aşağıdakilerden hangisi ile daha yakından ilgilidir?

- A) Erişilebilirlik
B) Ergonomi
C) Sağlık ve güvenlik
D) Eğitim etkinliklerine uygunluk
E) Esneklik

13. Erken çocukluk dönemi eğitim ortamlarında güvenlik en başta dikkat edilmesi gereken durumlardan birisidir.

Aşağıdakilerden hangisi okul binasının güvenliğini sağlamak için yapılması gereken düzenlemelerdendir?

- A) Binada balkonlar olmalıdır.
- B) Pencereler çocukların kolayca açabileceği ve tırmanacakları yükseklikte olmalıdır.
- C) Elektrik kabloları çocukların ulaşabileceği yükseklikte olmalıdır.
- D) Bina tek katlı ve merdivensiz olmalıdır.
- E) Okuldaki tüm kapılar içe doğru açılmalıdır.

14. Öz bilinçli duygular ikinci yılın ortasında ortaya çıkar çünkü 18-24 ay arasında kendisinin ayrı benzersiz bir birey olarak farkındadır. İkinci yılın sonlarından üçüncü yaşa kadar ikincil veya karmaşık duygular sergilemeye başlar. Bu duygusal tepkilerin her biri benlik hissine bir miktar zarar veya iyileştirme tarzlarında etkisinden dolayı öz bilinçli duygular denmektedir.

Aşağıdakilerden hangisi öz bilinçli duygulardan değildir?

- A) Utanma
- B) Öfke
- C) Gurur
- D) Öz saygı
- E) Suçluluk

15. Eğitim ortamları içinde önemli bir yere sahip olan öğrenme merkezleri çocuklara farklı öğrenme deneyimleri yaşatmaktadır. Öğrenme merkezleri sınıf içinde özelliklerine göre yerleştirilmelidir.

- I. Sınıfın fiziksel özellikleri
- II. Çocuk sayısı
- III. Çocukların bireysel gereksinimleri

Erken çocukluk dönemi öğretmeni öğrenme merkezlerinin tasarım ve yerleşimini yaparken yukarıdaki kriterlerden hangilerine dikkat etmelidir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

16. Güncellenen programda "ilgi köşeleri" öğrenme merkezleri olarak ifade edilmiştir.

Öğrenme merkezleriyle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Her merkezde oynayacak çocuk sayısını ise sınıftaki merkezlerin sayısı, merkezlerin büyüklüğü ve materyallerin yeterliliği belirler.
- B) Belirli bir öğrenme merkezinde oynayacak çocukların sayısı ile ilgili olarak ortaya çıkabilecek bir anlaşmazlık durumunda öğretmen oyun oynama süresine sınır getirebilir.
- C) Erken çocukluk eğitimi kurumlarında bulunması önerilen merkezler; blok, kitap, müzik, sanat, fen ve dramatik oyun merkezleridir.
- D) Eğitim öğretim yılında süreç boyunca merkezlerde hep aynı materyaller sabit şekilde kalmalıdır.
- E) Öğretmen gerekli zaman ve durumlarda seçilen temalara uygun olarak bir süreliğine yeni merkezler de oluşturabilir.

17. I. Eğitim, çocuğun içinde yaşadığı hayat şartlarına uyum sağlamasına yardımcı olmalıdır.
- II. Okulun yaşamdan kopuk bir yer değil de gerçek yaşam deneyimleri kazandıracak çocuğu hayata hazırlayacak bir yer olması gerekir.
- III. Eğitim çocuğun eleştirel düşünme ve problem çözme becerilerini geliştirmelidir.

Yukarıda görüşleri verilen kuramcı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Pestalozzi
B) Froebel
C) Dewey
D) Owen
E) Montessori

18.

- Aktif öğrenme önemlidir.
- Özgürlük, faaliyetlerin belli bir sıra ile yapılması, bireysel farklılıklara dikkat edilmesi ilkeleri göz önünde bulundurulmalıdır.
- Eğitimde hassas dönemler vardır.
- Özel hazırlanmış çevre ve gerçek materyaller önemlidir.

Yukarıda görüşleri verilen erken çocukluk eğitimi kuramcısı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Pestalozzi
B) Froebel
C) Dewey
D) Owen
E) Montessori

19. I. Çalışan kadınların çocuklarına bakmak,
- II. Her çocuğa eğitim sağlamak ve onların bireysel gelişimlerine katkıda bulunmak,
- III. Çocukların birbirleriyle ve başkalarıyla ilişki içinde bulunmasına, sosyalleşmesine önemli katkılarda bulunmak
- IV. Çocuğun doğal gelişimi temel alınarak kendi vücudunu kontrol etme, kendi denetimini bağımsız olarak yapma, konuşma, öğrenme, dil becerileri gibi temel becerilerinin gelişimini sağlamak

Yukarıdakilerden hangileri Mialaret'e göre erken çocukluk döneminde eğitimin toplumsal amaçlarındandır?

- A) I ve II B) II ve III C) I, II ve III
D) II, III ve IV E) I, II, III ve IV

20. Erken çocukluk dönemi öğretmeni Hilal Hanım, çocukların öncelikle tek başına yapabildiklerini görmeleri amacıyla bireysel aktiviteler planlamakta, bu aktivitelerde problem yaşadıklarında çocuklara destek olmaktadır. Böylece çocukların kendi gizil potansiyellerini fark etmelerini amaçlamaktadır.

Hilal Hanım, aşağıdaki erken çocukluk döneminde eğitimin temel ilkelerinden hangisine uygun davranmaktadır?

- A) Erken çocukluk döneminde eğitim, çocuğun gereksinimlerine ve bireysel farklılıklarına uygun olmalıdır.
- B) Çocukların Türkçeyi doğru ve güzel konuşmalarına gereken önem verilmelidir.
- C) Çocukların bağımsız davranışlar geliştirmesi desteklenmeli, yardıma gereksinim duyduklarında yetişkin desteği, rehberliği ve güven verici yakınlığı sağlanmalıdır.
- D) Erken çocukluk döneminde eğitimin süreçleriyle rehberlik hizmetleri bütünleştirilmelidir.
- E) Erken çocukluk eğitiminde çocuğun gelişimi ve okul öncesi eğitim programı düzenli olarak değerlendirilmelidir.

21. Erken çocukluk eğitiminde bir yandan oyunla eğitimin önemine vurgu yaparken bir yandan da erken çocukluk dönemi öğretmenlerini bahçivan olarak betimlemiştir.

Bu parçada özellikleri verilen eğitimci veya düşünür aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Froebel
B) Montessori
C) Comenius
D) Pestalozzi
E) Dewey

ÇÖZÜMLER

1. Verilen hedef, Türk Millî Eğitiminin genel amaçları arasında yer almaktadır.

Cevap B

- Çocukları yetenekleri doğrultusunda bir mesleğe hazırlamak erken çocukluk eğitiminin ilkelerinden biri değildir. Çünkü çocuklar erken çocukluk eğitiminden sonra zorunlu ilkökul eğitimine başlamaktadır. Bu yüzden erken çocukluk eğitimi çocukları bir mesleğe değil, ilkökula hazırlama amacı taşır.

Cevap D

3. Türk Millî Eğitiminin genel amaçları 1973 yılında 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu ile belirlenmiştir.

Cevap C

4. Okul öncesi eğitimin amaçları aşağıdaki gibidir:

- Çocukların beden, zihin ve duyu gelişmesini ve iyi alışkanlıklar kazanmasını sağlamak
- Çocukları ilkökula hazırlamak
- Çocukların Türkçeyi doğru ve güzel konuşmalarını sağlamak
- Şartları elverişsiz çevrelerden ve ailelerden gelen çocuklar için ortak bir yerleştirme ortamı yaratmak

Cevap D

5. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına bağlı Kreş bölümleri 0-24 ay; gündüz bakımevleri 25- 66 ay grubu çocuklara hizmet verir. Bu nedenle yalnız II. öncül doğrudur.

Cevap B

6. "Erken çocukluk döneminde verilen eğitim ile çocukların sevgi, saygı, işbirliği, sorumluluk, hoşgörü, yardımlaşma, dayanışma ve paylaşma duyu ve davranışları geliştirilmelidir." ilkesi içinde sayılan sevgi, saygı, işbirliği, sorumluluk, hoşgörü vb. değerler kapsamına girmektedir.

Cevap B

7. Radikal görüşleri ile bilinen Jean Jacques Rousseau (1712-1778) çocukların doğuştan kötülüklerle dünyaya gelmediklerini, iyiliğin çocukların doğasında olduğunu savunmuştur. Rousseau, *Emile* adlı eserinde çocukluktan yetişkinliğe kadar olan dönem için kuramsal bir çerçeve geliştirmiş ve yine aynı eserinde iyiliğin iyilikle sonuçlanacağını, insanlığı asıl kötü yapan şeylerin insanlığın bitmek tükenmek bilmez istekleri olduğunu savunmuştur. Rousseau bu eserde çocukluğa özel bir önem vermiş ve çocuklara uygun eğitimin nasıl olması gerektiğini tartışmıştır (Gordon ve Browne, 2011). Rousseau çocukların doğa tarafından eğitilmesi gerektiğini savunarak Naturalizm adlı teorisini geliştirmiştir.

Cevap C

8. Rousseau'dan büyük ölçüde etkilenmiş olan Pestalozzi (1746-1827) Rousseau'nun naturalist teorisini uygulamak için bir çiftlik satın alarak "Neuhof" adını verdiği bir okul öncesi eğitim kurumu açmıştır. Pestalozzi'ye göre ideal eğitim duyu gelişimini geliştirilmesi demektir, çocuklar duyu gelişimlerinin eğitilmesi ile kendi doğal potansiyellerini gerçekleştireceklerini savunmuştur. Bu anlamda özellikle duyu eğitimine odaklanarak uygulamalarını gerçekleştirmiştir (Gordon ve Browne, 2011). Pestalozzi çocukların isteyerek katıldıkları ve materyalleri doğrudan manipüle ettikleri etkinlikleri öğrenme sistemi gerçekleştirmiştir (Hewes, 1995). Pestalozzi, bu okulda çocuğun kendi doğasına dönüşünü savunan bir program geliştirmeye çalışarak çocukların ev ortamlarını okula taşıyan, beceri eğitimi uygulayan ve okuma yazma eğitimi gerçekleştiren bir erken çocukluk eğitim kurumu açmıştır.

Cevap D

9. Erken çocukluk döneminde eğitim ortamlarının düzenlenmesinde materyal seçiminde; kazanım ve göstergelere uygunluk, gelişim özelliklerine uygunluk, duyu gelişimci olma, zengin öğrenme deneyimleri sağlama, sağlamlık ve dayanıklılık, çocukların kolay erişimine uygunluk gibi özelliklere dikkat edilir. Ancak öncelikle seçilen materyallerin kazanım ve göstergelere uygun olması önemlidir.

Cevap D

10. Erken çocukluk döneminde eğitim amaçlarından biri de "Şartları elverişsiz çevrelerden ve ailelerden gelen çocuklar için ortak bir yetiştirme ortamı yaratmak" kapsayıcı eğitim yaklaşımı ve fırsat eşitliği ilkesi ile daha yakından ilişkilidir.

Cevap A

11. "Çocukların bağımsız davranışlar geliştirmesi desteklenmeli, yardıma gereksinim duyduklarında yetişkin desteği, rehberliği ve güven verici yakınlığı sağlanmalıdır." erken çocukluk dönemi temel ilkesi özellikle "bağımsız davranışlar geliştirme" vurgusu nedeni ile özerklik ile ilgilidir.

Cevap B

12. Soruda verilen, erken çocukluk döneminde eğitim binaları ve çevrelerinin düzenlenmesi ile ilgili hususlar "sağlık ve güvenlik" düzenlemeleri ile ilgilidir.

Cevap C

13. Okul binasının güvenliğini sağlamak için şu düzenlemeler yapılmalıdır:

- Binada balkonlar olmamalıdır. Pencereler çocukların boyunu aşmalı, tırmanacakları yükseklikte olmamalıdır.
- Elektrik kabloları gizlenmeli veya çocukların ulaşamayacağı yükseklikte olmalıdır.
- Bina tek katlı ve merdivensiz olmalıdır.
- Zemin kaymayan, toz tutmayan, kolay temizlenebilir malzeme ile kaplanmalıdır.
- Koridorlar 2-2,5 metre genişlikte olmalı ve çocukların hareketini engelleyecek malzemeler (dolap, su boruları gibi) bulunmamalıdır.
- Giriş kapısı dâhil tüm kapılar dışa doğru açılmalıdır.

Cevap D

14. Suçluluk, utanma, mahcubiyet, kıskançlık, empati, imrenme ve gurur duyguları ikinci daha üst düzey bir duygu seti olup öz-bilinçli duygular olarak adlandırılmaktadır. Bebekler kendisinin farkına vardıkça önce mahcubiyet, utanma ve daha sonra suçluluk ve gurur gibi bilinçli ikincil duygular ortaya çıkar.

Cevap B

15. Öğretmen, öğrenme merkezlerinde sınıfın fiziksel özelliklerini ve çocuk sayısını dikkate alarak çocukların bireysel gereksinimlerine ve ilgilerine yönelik düzenlemeler yapar. Oluşturulan merkezin sınırları, uygun etkileşimlerin bir alandan diğer alana kolaylıkla taşınabilmesi ve çocukların değişken ilgilerini yanıtlayabilmesi için esnek olmalıdır. Tüm öncüller doğrudur.

Cevap E

16. Öğretmenler, eğitim yılında süreç içerisinde merkezlere yeni materyaller eklemeli, bazı materyalleri kaldırmalı ve belli bir süre sonra tekrar merkezlere koymalıdır. Bu uygulamalar öğrenme merkezlerinin ilgi çekiciliğini artırır.

Cevap D

17. Amerikalı felsefeci, psikolog ve eğitimci olan Dewey, Owen ve Froebel'in çalışmalarını daha da geliştirerek eğitim-öğretime uyarlamaya çalışmıştır.

Dewey'e göre gerçek eğitim çocuğun içsel gücünü uyaran ve çocuğun kendini sosyal durumlara göre ifade etmesine olanak tanıyan bir olgudur. Buna ilaveten, çocukların kendi kendilerine karar vermelerine olanak tanıyan, akranları ile paylaşımında bulunan, problem çözme ve işbirliği becerilerini geliştirilmesine olanak tanıyan bir eğitim ortamının yaratılması gerektiğini savunmuştur. Bunun yanında eğitimin yaşamın bir süreci olduğunu ve geleceğe hazırlık olmadığını, çocukların kendi içsel süreçlerinin kendilerinin öğrenmelerini yapılandırıldığını, öğretmenlerin değil çocukların ilgilerinin eğitimde öne çıkması gerektiğini savunmuştur.

Cevap C

18. Montessori (1949) öncelikle resmi eğitimin eleştirisini yaparak eğitime ilişkin düşüncelerini ifade etmiştir. Montessori'ye (1949) göre resmi eğitimin yaşam ile doğrudan bağlantısının çok zayıf olduğu ve bu resmi eğitim ile günlük yaşama ait becerilerden yalıtılmış akademik bilgilerin çocuklara sunulduğunu belirtmiştir. Montessori'ye göre resmi eğitim yöntemlerinde çocuk kurallara uymak zorunda ve resmi eğitimin hedeflediği programın tüm amaçlarına ulaşmak zorundadır. Dolayısıyla Montessori resmi eğitimin çocuğun yaşamı ile doğrudan ilişkili olmayan bir program yürüttüğünü varsaymıştır. Montessori (1949) devlet tarafından sunulan eğitim mekanizmalarının sosyal yaşantıya yabancı olduğunu ve çocukları sosyal gündelik yaşantının dışında bir yaşantıya hazırladığını iddia etmiştir. Başarıyı sınavlardan alınan notlara bağlayan bir eğitim sisteminin sosyal yaşamla doğrudan ve dolaylı bir ilgisinin olmadığını da savunmuştur. Bir sosyal kurum olarak okulların gündelik sosyal yaşam ile bağının kesilmiş olmasının çocukların sosyal yaşamında bazı eksikliklerin oluşmasına yol açtığını belirtmiştir.

Cevap E

19. Çocuğun doğal gelişimi temel alınarak kendi vücudunu kontrol etme, kendi denetimini bağımsız olarak yapma, konuşma, öğrenme, dil becerileri gibi temel becerilerinin gelişimini sağlamak, erken çocukluk eğitiminin gelişimsel amaçlarındandır.

I, II ve III. öncüller toplumsal amaçlardır.

Cevap C

20. Hilal Öğretmen'in, çocukların öncelikle tek başına yapabildiklerini görmeleri amacıyla bireysel aktiviteler planlaması sadece aktivitelerde problem yaşadıklarında çocuklara destek olması "Çocukların bağımsız davranışlar geliştirmesi desteklenmeli, yardıma gereksinim duyduklarında yetişkin desteği, rehberliği ve güven verici yakınlığı sağlanmalıdır." ilkesine uygun çalışmalar yaptığının göstergesidir.

Cevap C

21. Okul öncesi eğitim alanında ilk anaokulunu açarak, okul öncesi eğitimin kurumsallaşmasına öncülük eden Froebel'e göre okullar birer bahçe, çocuklar bu bahçede yetişen bitkiler ve öğretmenler de bahçıvan olarak beetlenir.

Cevap A